

Sygn. akt III U 585/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Anna Kicman

Protokolant sekr. sądowy Jadwiga Goraś

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2016 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy A. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o emeryturę

na skutek odwołania A. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 18 lipca 2016 r., **znak:** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy A. P. prawo do emerytury, począwszy od 1 lipca 2016r.

Sygn. akt III U 585/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 24 października 2016 r.

Decyzją z dnia 18 lipca 2016 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy A. P. prawa do emerytury.

W podstawie prawnej powołano art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

(Dz. U. z 2015, poz. 748 ze zm.) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W uzasadnieniu wskazano, że Zakład odmówił przyznania emerytury, ponieważ nie został udowodniony wymagany 15-letni okres pracy

w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Zakład przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r. okresy nieskładkowe - 6 miesięcy i 5 dni; składkowe – 26 lat, 4 miesiące i 28 dni, łącznie – 26 lat, 11 miesięcy i 3 dni.

Do pracy w szczególnych warunkach organ rentowy nie zaliczył okresu zatrudnienia w Spółdzielni (...) w P. od 3 lutego 1972 r. do 31 grudnia 1998 r., ponieważ wnioskodawca nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył w dniu 11 sierpnia 2016 r. wnioskodawca A. P..

W uzasadnieniu wskazał, że nie może przedłożyć świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, ponieważ Spółdzielnia (...) Zakład Pracy (...) w P., w której był zatrudniony, uległa likwidacji. Dodatkowo nadmienił, że ma przyznane prawo do renty, z uwagi na to że choruje od szesnastego roku życia.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

Dodatkowo wskazano, że na okoliczność zatrudnienia w Spółdzielni (...) w P. wnioskodawca przedłożył świadectwo pracy

z dnia 31 sierpnia 2002 r. stwierdzające zatrudnienie w okresie od 3 lutego 1972 r. do 31 sierpnia 2002 r. Jednocześnie w pkt 8 świadectwa zakład pracy zamieścił informację, iż ubezpieczony wykonywał prace w szczególnych warunkach na stanowiskach: odbieracza - nakładacza w introligatorni

w okresie od 3 lutego 1972 r. do 17 sierpnia 1972 r. i od 27 lipca 1973 r. do 23 sierpnia 1973 r. oraz preparatowego wyrobów introligatorskich - pakowacza poligraficznego w okresie od 19 listopada 1973 r. do 31 sierpnia 2002 r.

Organ rentowy uznał, że zajmowane przez wnioskodawcę stanowiska pracy nie zostały określone zgodnie z wykazem stanowisk pracy

w szczególnych warunkach. Ponadto zakład pracy nie określił charakteru zatrudnienia wnioskodawcy zgodnie z wykazem, działem i pozycją rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r., nie przyporządkował również poszczególnych stanowisk do stanowisk ujętych w przepisach resortowych, dlatego nie można przyjąć, że pracodawca zasadnie zakwalifikował wykonywaną przez wnioskodawcę pracę do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy w Przemysłu ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca A. P., urodzony (...) z zawodu introligator, od dnia 13 września 2002 r. był uprawniony do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, następnie od 1 lipca 2015 r. z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

W dniu 6 lipca 2016 r. wystąpił z wnioskiem o emeryturę, oświadczając, w nim że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. We wniosku powołał się na dokumenty znajdujące się w aktach organu rentowego.

Na podstawie całości zgromadzonej w aktach sprawy dokumentacji, 18 lipca 2016 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy A. P. prawa do emerytury, ponieważ nie został udowodniony wymagany 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Do pracy w szczególnych warunkach organ rentowy nie zaliczył okresu zatrudnienia od 3 lutego 1972 r. do 31 grudnia 1998 r. w Spółdzielni (...) Zakładzie Pracy (...) w P..

Dowód – akta organu rentowego:

- decyzja ZUS z dnia 21.11.2002 r.
- decyzja ZUS z dnia 30.07.2015 r.
- wniosek o emeryturę z dnia 6.07.2016 r.,
- dokumenty potwierdzające okresy składkowe i nieskładkowe,
- decyzja ZUS z dnia 9.06.2016 r.

Sąd ustalił, że wnioskodawca A. P. w okresie od 3 lutego 1972 r. do 31 sierpnia 2002 r. był zatrudniony w Spółdzielni (...) Zakładzie Pracy (...) w P.. Przy czym od 9 do 12 grudnia 1997 r. korzystał z urlopu bezpłatnego.

Wnioskodawca przez cały okres zatrudnienia pracował na intrologatorni. Początkowo został zatrudniony na stanowisku odbieracza- nakładacza w intrologatorni, od 18 sierpnia 1972 r. do 26 lipca 1973 r. jako pomocnik ogólnowydziałowy, od 27 lipca 1973 r. do 23 sierpnia 1973 r. ponownie jako odbieracz - nakładacz w intrologatorni. Następnie od 24 sierpnia 1973 r. do 18 listopada 1973 r. jako pomocnik magazyniera. Przez cały ten okres do obowiązków wnioskodawcy należało oklejanie bloków książek. Wówczas wnioskodawca miał do czynienia z klejem o silnym, ostrym zapachu.

Następnie z uwagi na stan zdrowia od 19 listopada 1973 r. powierzono wnioskodawcy stanowisko preparatowego wyrobów intrologatorskich - pakowacza poligraficznego. Do jego obowiązków należało pakowanie wszelkich druków schodzących z produkcji.

Prace te wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Dowód:

- świadectwo pracy z 31.08.2002 r., znajdujące się w aktach organy rentowego
- zeznania świadka A. U. , k. 29
- zeznania świadka Z. B., k. 29
- zeznania wnioskodawcy A. P., k. 30

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego, z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych z okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Spółdzielni (...) Zakładzie Pracy (...) w P., których domniemanie prawdziwości wynika z art. 244 i nast. k.p.c., a ponadto ich wiarygodność nie została obalona przez żadną ze stron.

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków A. U., Z. B.

i wnioskodawcy A. P., nie znajdując żadnych podstaw by kwestionować ich szczerłość i zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy. Świadców są osobami obcymi dla odwołującego. Nie mają żadnego interesu w składaniu fałszywych zeznań. Ich zeznania wzajemnie się uzupełniają, tworząc logiczną całość. Świadców pracowali razem z odwołującym, zatem posiadali wiedzę w przedmiocie charakteru jego pracy w spornym okresie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy A. P. należy uznać za uzasadnione.

Na podstawie art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 887) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2 art. 184).

Zgodnie z art. 32 ust. 1 powołanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 i 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3.

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2).

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (ust. 4 art. 32).

Przepisy dotychczasowe to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach określonych w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeśli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Ponadto według § 2 ust. 1 cyt. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W myśl § 3 powołanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej "wymaganym okresem zatrudnienia", uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia.

Bezspornym jest, iż wnioskodawca w dniu 17 maja 2014 r. ukończył 60 lat; we wniosku o emeryturę zawarł oświadczenie, iż nie jest członkiem OFE; a nadto wykazał na dzień 1 stycznia 1999 r. wymagany okres zatrudnienia wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn.

Istotą sporu w niniejszej sprawie była kwestia ustalenia, czy wnioskodawca był zatrudniony co najmniej 15 lat w warunkach szczególnych.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że jako pracę wykonywaną w szczególnych warunkach należy zaliczyć A. P. okres zatrudnienia w Spółdzielni (...) Zakładzie Pracy (...) w P. od 3 lutego 1972 r. do 31 grudnia 1998 r. na stanowiskach: odbieracza - nakładacza w introligatorni, pomocnika ogólnowydziałowego, pomocnika magazyniera oraz preparatowego wyrobów introligatorskich - pakowacza poligraficznego, z wyłączeniem okresu od 9 do 12 grudnia 1997 r. kiedy to przebywał na urlopie bezpłatnym

W ww. okresie A. P. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, prace wyszczególnione w wykazie A, dziale XI „W przemyśle poligraficznym”, poz. 4 „Drukowanie i uszlachetnianie druków” oraz poz. 5 „Bezpośrednia obsługa maszyn i urządzeń do składania (łamania) arkuszy papieru, krajania papieru i wyrobów poligraficznych oraz do oprawy wyrobów poligraficznych w drukarniach”, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Stanowiska te wymienione są również w wykazie A, dziale XI, poz. 4 pkt 26, 27, 34, 35, 37, 38 i 39 oraz poz. 5 pkt 7 i 9 stanowiącym załącznik do uchwały nr 80 Zarządu Centralnego Związku (...) z dnia 30 czerwca 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w jednostkach organizacyjnych spółdzielczości pracy.

Zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa dla ustalenia pracy wykonywanej w warunkach szczególnych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. istotne znaczenie ma rodzaj faktycznie wykonywanej pracy.

Podkreślenia wymaga, iż w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowadniane wszelkimi dowodami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, w tym również zeznaniami świadków i stron.

W postępowaniu wszczętym odwołaniem od decyzji organu rentowego Sąd kieruje się regułami dowodzenia określonymi w art. 227-309 k.p.c., zwłaszcza że w przepisach regulujących postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (art. 477⁸ i nast. k.p.c.) nie ma jakichkolwiek odrębności lub ograniczeń. Przeciwnie, art. 473 § 1 k.p.c. stanowi,

że w sprawach z tego zakresu nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron, co oznacza,

że fakty, od których uzależnione jest prawo do emerytury i renty oraz wysokość tych świadczeń, mogą być wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi, w tym także zeznaniami świadków i stron.

Z poczynionych wyżej ustaleń wynika, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych, a tym samym spełnił wszystkie przesłanki niezbędne do przyznania mu prawa do emerytury w świetle wyżej powołanych przepisów.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W niniejszej sprawie wnioskodawca wszystkie przesłanki do nabycia świadczenia spełnił od dnia 1 lipca 2016 r., a więc od pierwszego dnia miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.
w związku z powołanymi wyżej przepisami prawa orzeczono, jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

- odpis wyroku z uzasadnieniem i aktami emerytalnymi doręczyć pełn. ZUS,

- kal. 14 dni

P., 16 listopada 2016 r.